

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

— Kiadóhivatal: —

— Kiadói-Nyomda, —

— Nagyikindán. —

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“

— **POLITIKAI LAP.** —

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor
Félévre 7 kor. Ne yedévre 3 kor. 50 állár.

Egy szám 122 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipartermeket! Azt a kereskedőt, aki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk! Azon kereskedő hirdetésait, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

Adjonisten és fogadjisten.

Valahányszor a miniszterelnök Bécsbe utazik, hogy kihallgatáson járuljon a király elébe a koalíciós lapok mindig „teljesen megbízható forrásból“ adnak hírt nemcsak arról, hogy a kormánynak mik a tervei, hanem arról is, hogy a felség mit fog határozni. Kissé gondolkodó ember előtt nyilvánvaló, hogy ezek a kitünő forrásból való híradások merő kombinációk, magyarán hazugságok. De hát a koalíció még mindig csak azon van, hogy a tüzet szítsa az apályban, azt a tüzet, a mely csak rombolást okoz és ha a hazug híresztelések csak egy napra keltenek is hatást azoknál, akik nem a maguk fejével gondolkoznak, már elérték a céljukat.

Fejerváry ismét Bécsbe ment és a koalíciós lapok már megint e legnagyobb precizitással tudták, hogy a miniszterelnök ezuttal miféle „újabb erőszakoskodásokhoz“ akarja a király hozzájárulását megnyerni.

Pedig a minap a budafoki küldöttség tisztelgése alkalmával, Fejerváry Géza báró, aki miniszterelnökségének háromnegyed éve alatt elégszer bebizonyította, hogy nem azért vannak szavai, hogy a gondolatait takarja el velük, a maga nyíltságával megmondta, hogy a legösszintebben óhajtja a rendnek, a békének a helyreálltát és szíve melyében örvendene, ha semmiféle erőlyesebb eljárásnak a szüksége tovább föl nem merülne és ha mielőbb új képviselőválasztásokra kerülhetne a sor.

Akik ismerik Fejerváryt, nagyon jól tudják róla hogy ő épp olyan őszintén érzi át mindezt, mint amilyen őszintén mondta. A józan, az okos dolog tehát az volna, ha a koalíció véget vetne annak a fektelenül lelkiismeretlen izgatásnak, melylyel már—már tönkre tette az országot. Józan és okos dolog volna már csak azért is, mert hiszen Bánffy-nak Kossuth Ferenczhez írott levele elárulja: mennyire tudatában vannak az ellenzék vezérpolitikusai azzal, hogy politikájuknak sikerét egyáltalában nem remélik és hogy mennyire nem érhetnek célzt maguktartásával.

E tudat daczara is folytatják a haranguirozást, az aknamunkát, könnyelműen festenek a hiszékenyek elé nagy ígéretekkel, melyeknek az elérhetetlenségéről vannak meggyőződve. Hát ezt hívják igazi hazaszeretetnek? Hát nem a legnagyobb bünt követjük-e el ezzel a nemzettel szemben? Hát nem kötelessége-e a kormánynak és mindenkinek, aki az ország sorsát, a javát szíven viseli, hogy ezzel a bűnös agitációval szembe szálljon és véget vessen az anarchiának, mely különben katasztrófabá sodorná Magyarországot?

A kormány tudni fogja a kötelességét. A mit eddig tett, nem volt egyéb, mint hogy olyan fogadjistennel választott a koalíciónak, amilyen adjonistint intézett az hozzá. Így követelte ezt az ország java, a nemzet érdeke, a polgárok biztonsága és csak természetes, hogy minden erejével iparkodik feltartóztatni a züllésnek azt a veszedelmes, gyilkos folyamatát, melyet a koalíció idézett elő. Semmi erőlyesebb intézkedés se történt volna a multban, ha ezt a koalíció magatartása szükségessé nem teszi. És a legsimább módon fog visszazökkeni az ország a régi rendbe, mihelyt az ellenzék felhagy azzal, hogy olajat öntsön egyrefolyon a tüzre, mihelyt abbahagyja a mai romboló munkát, a melynek értelmé sincs, célja sincs.

Az ország közvéleménye immár nagyon kezd kijózanodni a koalícióból, jeléül annak, hogy kezdi felismerni a koalíció politikájának végtelen veszedelmét. Ma már sokán látják tiszta szemmel, hogy az ellenzék szövétség milyen frivol játékot űzöttönző okokból a nemzettel és hogy a kormány intézkedéseinek szükséges voltát megértik az emberek, azt misem dokumentálja jobban, mint az a fagyos nyugalom, melylyel a közvélemény ezeket az intézkedéseket fogadta.

Be fog következni a teljes kijózanodás. A koalíció máris kezdi elveszteni a lába alól a talajt, magában a vezérlőbizottságban is megindult a feloszlás procezzusa és nem nehéz megjósolni, hogy néhány héten belül mind több elítélő szó fog elhangzani az országban a koalíció ellen, amely pusztított, amely veszedelmet idézett föl, ámbátor tudta, hogy semmi sikerre se számíthat.

Nem lesz választás. A koronatanács már végérvényesen döntött a választások kérdésében és az eredmény az,

hogy most nem rendelik el az új választásokat. A koronatanács az 1848 IV-ik törvénnyel szemben az 1867. évi X-ik törvényekre hivatkozik, amely azt mondja, hogy azon évben kell összehívni a parlamentet, amely évben a költségvetés megszavazása szükségessé válik. Erre a törvényszakasra hivatkozott Tisza is és így a koronatanács döntése már precedenshez alkalmazkodott.

HIREK.

Díztornázás a főgimnáziumban.

A helybeli állami főgimnázium ifjúsága márcz. 16 31-én, d. u. 5 órakor az intézet tornacsarnokában díztornázást rendezett.

A díztornázásnak műsora 11 pontból állott és mindegyikben kiváló ügyességről és gyakorlottságról teltek tanubizonyítást a főgimnáziumi tanulók. A kevés számú, de válogatott közönség élvezettel és teljes meglepéssel szemlélte a különféle mutatványokat.

Az I., II. és III. oszt. tanulói fabotgyakorlásokat produkáltak zeneszó mellett. A kis nebulók egyöntetűen hajtották végre a fabotokkal végzett produkcióikat.

Az V. és VI. oszt. tanulói léptek ezután elő, hogy buzogányokkal arassanak tetszést. A zene taktusaira ügyesen forgatták a fabuzogányokat. Szabatosan és nagy kedvvel hajtották végre a minde tekintetben gyönyörködhető játékot.

Majd erre következett a korlátlan való produkálás. Az V., VI., VII. és VIII. osztály nagyobb tanulói versenyeztek e tornaszeren. Tetszetős mutatványokkal a közönség elismerését vívták ki.

Most jött a vívás. A vívók elég gyakorlottsággal és bátor fellépéssel tünettek ki. Kardjaikat serényen forgatták és szabályszerűen méregették össze.

A nyújtón és a magas ugrásban való gyakorlatokban is nagy jártasságot árultak ell.

Nagyon sikerült volt a műsornak utolsó pontja is: a piramis, melyet az alsóbb osztály tanulói mutattak be.

Midőn megalakult a piramis, Mészáros Sándor híres bandája rázendített a himnusra, amelyet aztán a tanulóifjúság és a közönség együttesen és lelkesedéssel énekelt. E megragadó és lelketemelő hazafias éneknek elhangzásával végződött a díztornázás.

Az egész tornázásnak lefolyásáról ezekben számolhatunk be. Hogy minden pntban milyen sikerült volt e kis tornaverseny, arról eléggé tanuszkodhatik az a jelenség, hogy a közönség lépten-nyomon alig tudott kifejezést adni teljes meglepésének és a siker felett érzett örömeinek. Aki ott volt és végig nézte e kis versenyt, fogalmat alkothatott magának arról, hogy mily tényező a tornázás az ifjúság életében. Mindenki jóleső érzelmekkel távozott és mindenki magával vitte a sikerült versenynek az emlékét.

A sikerért első sorban a tornamestert

illeti a dicséret! Övé a dicsőség! A köszönet őt illeti, aki odaadással és buzgalommal vezeti a tornázást. Ő kedvelteti meg a tanulóifjúsággal e kedves, szórakoztató és testfejlesztő munkát. Fáradásának, ügyes tanításának és vezetésének méltó elismerését meg is találta a publikumnak ki kitörő tetszésnyilvánításaiban és fel-felzúgó tapsviharaiban, mert ezek első sorban is őt illették és az ő törekvését és nemes ambícióját jutalmazták. Csak előre! Vezesse továbbra is kitaró lelkesedéssel a tornázásért rajongó ifjúságot! Igyekezzen mindinkább megvalósítani azt az eszmét, amelyet már a régiak is kifejezésre juttattak e mondásban: Ép testben ép lélek!

Igen, nagy szüksége van e honnak is ép testű és ép lelkű ifjakra, mert övék a jövő! Ők lesznek a haza oszlopai, támaszai; az ő lelkük és erejük adja meg az alapot a jövő Magyarországhoz. Csak ép lelkű és ép testű ifjúság mellett zengheti továbbra is e nemzet:

„Él magyar, áll Buda még!”

— **Eljegyzés.** Dr. Eördögh Arpád kir. alügyész eljegyezte Reitter Otokár nagybecskereki rendőrkapitány szeretetreméltó leányát Edithet.

— **A gör. kel. szerb egyházmegyéből.** A gör. kel. szerb egyházmegye szentszéke hétfőn Létics György dr. püspök elneklelte mellett teljes ülést tartott, melyen a szentszék ujonnan megválasztott tagjai letették az esküt Létics György dr. püspök kezébe, s amelyen Létics György dr. püspök Dossén Izsák arkimandritát a szentszék alelnökévé nevezte ki. Tegnapelőtt délelőtt az egyházmegye közigazgatási osztálya tartotta teljes ülést ugyancsak Létics György dr. püspök elneklelte alatt, melyen Bogdán Zsivkó dr. polgármestert, választották meg a közigazgatási osztály alelnökének.

— **Halálós kisérlés.** Április elsején Réder Fülöp korezmájában iszogatót Vidiczki Szvetozár Jóczin és Vidiczki Szvetozár Tanaszijn két napszámos Popov Szvetozár helybeli földművessel. A bor csakhamar erőt vett rajtuk és akkor hirtelen valami vad indulat tört ki a két Vidiczkin. Kést rántottak és neki estek Popovnak, összevissza szurkáltak és a náluk volt ölmos botokkal kegyetlen módon agyba főbe verték. Popov életveszélyes sérüléseket szenvedett. A két Vidiczkit a rendőrség kihallgatta és átadta a királyi ügyésznek. Popov állapota aggasztó és aligha fog életben maradni. A két Vidiczki, kiknek okuk nem volt a kisérlésre és verekedésre, azzal védekeznek, hogy részegek voltak és nem tudják miért verekedtek.

— **Tűz.** Fa Mihály mészáros háza folyó hó 3 án délután leégett. A tűz úgy keletkezett, hogy a kéménynek a padlason levő része lyukas volt és onnan egy kiszálló szikra meggyújtotta a nádfedelet, mely csakhamar leégett. A ház egyébként biztosítva volt.

— **A petroleum ára.** Az osztrák és magyar petroleum finomítók a petroleum árát az összes relációkban 100 kg. ként 3 koronával leszállították. E szerint a petroleum ára körülbelül arra a nivóra esett vissza, mely a bakui petroleum-források szétrombolása előtt állott.

— **A birtokforgalom reformja.** Hazánkban, ahol a földbirtokforgalom kivált a legutóbbi években tudvalevőleg igen nagy mérvet öltött, ezen forgalom teljes szervezetlensége gazdainknak nagy kárát okozta. Hézagpótló újítás tehát, hogy a Magyar telepitő és parcellázó bank igazgatósága legújabbán külön birtokközvetítő osztály felállítását határozta el, amely már meg is indította közhasznú tevékenységét. A banknak ezen új intézményét gazdaközönségünk bizonyára nagy örömmel fogja felkarolni, mert mindazok számára, akik birtokot venni vagy eladni óhajtanak, megbecsülhetlen előny az, ha ezen fontos lépésüknél egy nagy bank közreműködését vehetik igénybe. Neincsak azért, mert a bank ezen birtokközvetítő osztályába bizonyára a birtokkereslet és — kinálát összes

szálai össze fognak futni és így ott a birtokeladó alkalmas vevőt, a venni akaró pedig alkalmas birtokot legkönnyebben fog találni, de azért is, mert a bank előkelő pozíciója eleve is biztosítja a legmegtérültebb elbánást és a legjutányosabb kiszolgáltatást. E mellett pedig a bank saját nagy tőkénél és előkelő összeköttetéseinél fogva sok oly adásvételt fog finanszírozási műveletek (kölesön konverziók, másodhelyi hitelek engedélyezése, teherrendezés, vételárhátalék leszámítolása) útján lehetővé tenni, amelyek egyébként pénzügyi akadályok folytán nem lennének lebonyolíthatók. — Únként értetődik, hogy a bank birtokközvetítő osztálya (Budapest V. Nádor-utca 9.) akár szóbeli megkeresésre készségesen nyújt bármely kérdésben kimerítő tájékoztatást.

— **Egy előfizetővel kevesebb.** A „Társaskör” nevű egyesület április hó elsejével megszűnt a Torontáli Közlöny előfizetője lenni, hogy miért, azt hivatalosan nem tudatta, nem is köteles. Joga van arra a lapra előfizetni, amelyre gusz-tusa van. Nem is azért említjük meg a dolgot, mintha jogtalanság esett volna meg rajtuk. Csupán azért említjük meg a dolgot, mert magánúton értésünkre adta, hogy: a „Torontáli Közlöny” politikai tendenciája miatt a Társaskörből kifogják tenni. Ez megtörtént. Nem fáj a fejünk e miatt. Csak azon csodálkozunk, hogy a Társaskör elnöke, Augustin Miklós városi főjegyző úr, kinek a lap küldését beszüntették, miért reklamálja a maga számára a Torontáli Közlönnyt? Mint a kör elnöke nem osztja lapunk politikai irányát, de mint városi főjegyző ugylátszik igen.

— **A keresztény nők egylete** ma este tartja estélyét a „Nemzeti Szálloda” nagytermében. Az estély iránt szokatlan érdeklődést tanúsít városunk közönsége és a jelekből ítélve, ez estélyt szép siker fogja koronázni, aminek csak a szegények fognak örülni, kikért rendeztetik az estélyt.

— **Véres családi dráma.** Véres családi dráma történt a múlt héten Sárafalván. Klinger Mihály sárafalvai lakos és vincerellér ugyanis a napokban leütötte feleségét és azután egy készen levő kötéllel megfojtotta. Végzett munka után eltávozott és bezárta a lakást. A gyilkos férfi a szállókertben levő egyik fához ment, meg erősítette rajta a kötelet, melyet egy fa segítségével addig csavart a nyaka körül, míg ki nem lehelt lelkét. Azt állítják, hogy a férfi egy év óta üldözési mániában szenvedett és napirenden volt a házaspár közötti perlekedés. A két holttestet a szomszédok fedezték fel.

— **A kormány az arató sztrájk ellen.** Feilitzsch br. földművelésügyi miniszter a közigazgatási hatóságokhoz intézett leiratában saját hatáskörében megtette az arató sztrájkokra vonatkozó preventív intézkedéseket. Ezzel kapcsolatban Kristóffy belügyminiszter utalással az ország különböző részeiből érkező hírekre, melyek az aratók között helyenként fellépő sztrájkmozgalmakról tudósítják a kormányt s felhívást intézett a csendőrpáncsnokságokhoz, utasítsák az összes csendőrörsöket, miszerint kísérik éber figyelemmel a mezei munkások hangulatát és úgy az esetleg tudomásukra jutó sztrájkmozgalmakról, valamint a munkásgyűlésekről tegyenek azonnal kimerítő jelentést felettes hatóságaiknak.

— **Tolvajlás.** Tomi Sándor vaskányi lakosnak volt egy zseborája és Osztróván Alexa híres csavargónak fájta már régóta a foga, de mivel szép szóval nem tudott vágyának birtokába jutni, erőszakot használt: egyszerűen ellopta a hó 7-én és ahogy a jelentés mondja, ismeretlen tartózkodási helyre menekült. Azonban a hó 18 án ismét megjelent Nagyszentmiklóson, de mindjárt lakást kapott a járásbírói börtönben.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

KEMÉNY JÁNOS.

Nyomatott Kiadói Nyomdában Szegyakov Ivánnál Nagykikindán.

Nyiltér.*)

Égető készüléket

fa selyem, bársony, bőr stb beégetéshez, kitűnő Platina tüvel, hasznalati utasítással

10 koronáért

küldök utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése esetén, bérmentesen. Nagy képes árjegyzék beégetéshez előrajzolt fa dísz tárgyakról 60 fillér (bélyegben is beküldhető).

Fekete Sándor papirkereskedő
Budapest, VII., Elemér-utca 4.

Ebben a rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

— **A nagykikindai járás főszolgabirájától.** —

241 szám.

I.—1906

Pályázat.

Tiszahegyes községében üresedésben levő községi írások állásra pályázat van hirdetve.

Javadalmazás: 800 korona fizetés és 30 útiátalány.

Pályázók szabályszerű képesítési okmánnyal és eddigi alkalmazást igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket folyó évi április hó 17-ig a nagykikindai szolgabiróságnál nyujtsák be.

Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Nagykikindán, 1906. márczius hó 7-én.

Nagykikindai szolgabirói hivatal.

Hirdetés.

A vásár utcában néh. Muschong István tulajdonat képező

polgári korcsma
azonkívül egy ház, szőlő és szántóföldek

szabad kézből eladók.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Schmidt József

földbirtokos, gyám.

(Vásár utca.)

Van szerencsém Nagykikinda és környéke n. é. közönségének szíves tudomására hozni, hogy

FREISCHBERGER MIHALY

bank és váltó üzlete

kereskedelmileg bejegyzett cég alatt Nagykikindán, Dr. Putnik Száva ügyvéd úr házában a hitel ügyletek minden ágára kiterjedő bank és váltóüzletet nyitottam.

Nagykikinda, 1906. márczius hóban.

Freischberger Mihály.